

Havsnära stadsdelar kan bli oförsäkrade

DAGENS NYHETER 2025-01-16

Försäkringsbranschen pekar på trend att bygga strandnära och varnar för havsnivåhöjningen. Det kan sluta med att områden i Sverige blir som Kalifornien, där bolagen vägrat försäkra bostäder.

– Jag tror inte att vi kommer kunna försäkra det i framtiden. Det kan bli precis som i Kalifornien, säger Staffan Moberg på Svensk Försäkring.

Med fler kraftiga skyfall och stigande havsnivåer tycks det dessutom vara ett växande hot enligt Staffan Moberg, klimatanpassningsexpert på branschorganisationen Svensk Försäkring.

Det finns farhågor om större bekymmer längre fram i tiden. Staffan Moberg pekar på trenden att bygga havsnära. På flera håll byggs eller planeras hela stadsdelar vid strandkanten eller i gamla hamnar – samtidigt som havet stiger.

– Det är attraktivt med sjöutsikt och det finns välbeställda som köper de här dyra lägenheterna och skatteintäkterna till kommunen ökar. Men det är ganska kortsiktigt att bygga så.

FN:s klimatpanel IPCC bedömer att havet kan stiga med så mycket som tre meter till år 2150.

– Om det händer kommer de här bostäderna inte att kunna bebos. En nyproduktion ska kunna stå i minst hundra år men så långt tänker man inte här.

Ett sätt att skydda bostäderna är att bygga vallar, men vad händer om vallen sakta nöts ner av havet eller rentav brister?

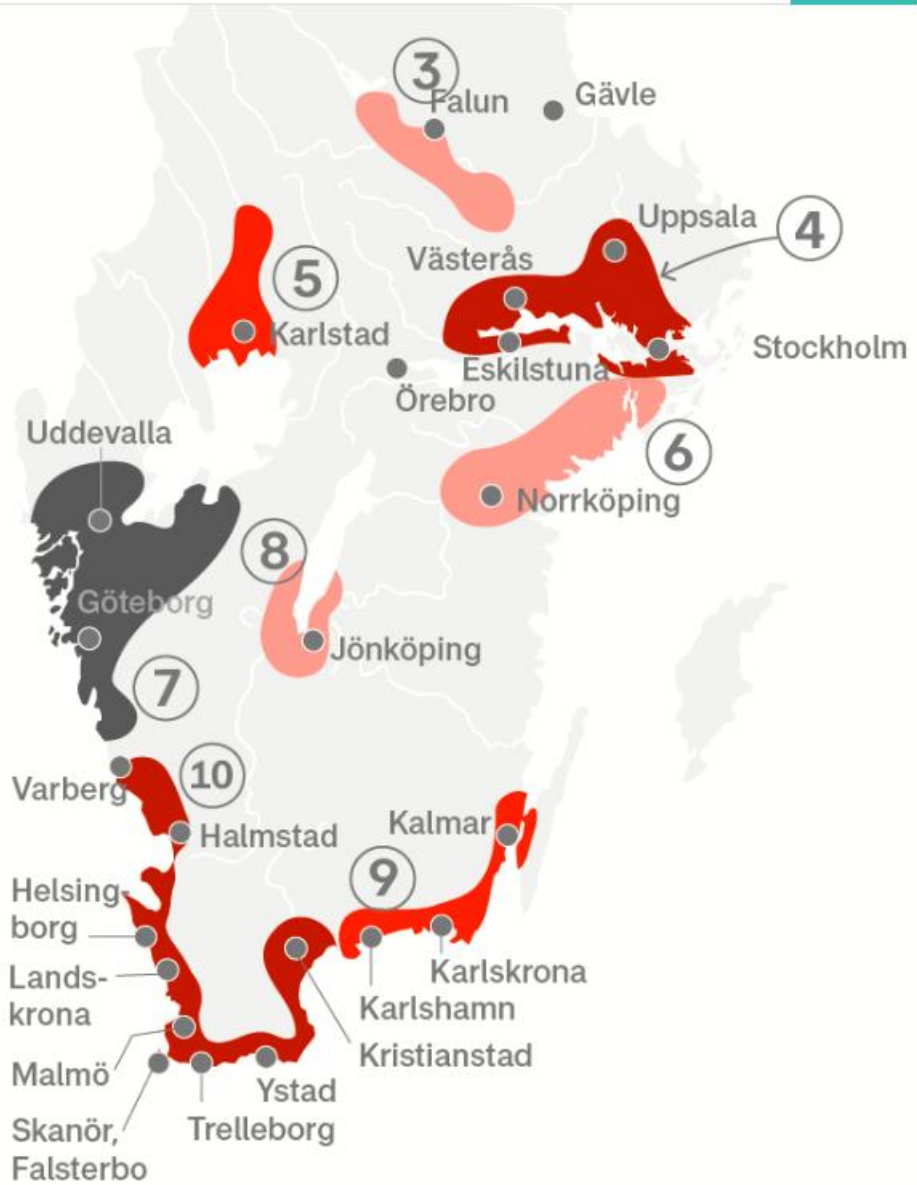
Försäkringsbolagen har redan i dag ett undantag för skador som följer av dammgenombrott. Det infördes på 90-talet när dåvarande Försäkringsinspektionen som såg en risk att skadorna skulle bli så omfattande att försäkringsbolagen inte skulle kunna bära sina kostnader om det inträffade.

Staffan Moberg menar att detsamma bör gälla om en skyddsvall brister.

– Jag skulle säga att det inte är någon skillnad alls om en vall brister och vatten forsar in i staden. Det blir omfattande skador och jag tror inte att vi kommer kunna försäkra mot det i framtiden, säger han och tillägger:

– Detta har vi redan sett i Nederländerna kring just sådana vallar. Det kan bli precis som i Kalifornien, att försäkringsbolagen tycker att riskerna är för stora så att man inte är beredd att försäkra dem. Försäkringsbolagen måste ha råd att leva upp till sina åtaganden.

Här är riskerna störst:

* Konsekvenserna i de identifierade orterna blir större utifrån ett nationell jämfört med andra områden. Källor: SGI, MSB. Grafik: Jenny Alvé.